

Atıfta Bulunmak İçin / Cite This Paper: Keser, G. ve Traş, Z. (2019). “Üniversite Öğrencilerinin Akılcı Olmayan İnanç Empatik Eğilim ve Duygusal Zeka Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(3): 2360-2380.

Geliş Tarihi / Received Date: 26.01.2019

Kabul Tarihi / Accepted Date: 07.03.2019

Araştırma Makalesi

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKILCI OLMAYAN İNANÇ EMPATİK EĞİLİM VE DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ¹

Psi. Dan. Gülşen KESER

Mustafa Necati İlkokulu, MEB, Konya/Türkiye

gulsenkayan@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-3097-8582

Doç. Dr. Zeliha TRAŞ

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi

ztras@konya.edu.tr

ORCID: 0000-0003-2670-0868

Öz

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inanç düzeyleri, empatik eğilim ve duygusal zekâ arasındaki ilişkinin bazı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Araştırmada veri toplama araçları olarak Empatik Eğilim Ölçeği, Bar-On Duygusal Zekâ Ölçeği, Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmaya 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan 428 kız ve 172 erkek olmak üzere toplam 600 öğrenci katılmıştır. Verilerin analizi t-testi, Pearson momentler çarpım korelasyon ve çoklu doğrusal regresyon analizi tekniği ile yapılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni akılcı olmayan inançlar, bağımsız değişkenleri ise empatik eğilim ve duygusal zekâdır. Araştırmanın bulgularına göre erkek üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inançlar alt boyutlarından suçlama eğilimi puanları kız öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Kız öğrencilerin akılcı olmayan inançlar alt boyutlarından aşırı kaygı ve bağımlı olma alt boyutu puanları erkek öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutları, duygusal zekâ ölçeği ana alt boyutları ve empatik eğilim arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akılcı Olmayan İnançlar, Empatik Eğilim, Duygusal Zekâ, Üniversite Öğrencileri

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN UNIVERSITY STUDENTS' IRRATIONAL BELIEF, EMPATHIC TENDENCY AND EMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS

Abstract

The aim of this study is to examine the irrational belief levels of university students, empathic tendency and emotional intelligence in terms of some variables. The research was done in relational screening model. Empathic Tendency Scale, Bar-On Emotional Intelligence Scale, Irrational Beliefs Scale and personal information form were used as data collection tools. 428

Bu çalışma, Doç. Dr. Zeliha TRAŞ'ın danışmanlığında Gülşen Keser tarafından yürütölen yüksek lisans tezinden üretilmiştir. “4. Uluslararası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresi”nde (11-14 Mayıs 2017, Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye) sunulmuştur. Bu araştırma Necmettin Erbakan Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Fonu'ndan 161310019 no ile desteklenmiştir.

female and 172 male students from Necmettin Erbakan University and Selcuk University participated in the study in 2016-2017 academic year. The data were analyzed by t-test, Pearson moment product correlation and multiple linear regression analysis. Dependent variable of the study is irrational beliefs and the independent variables are empathic tendency and emotional intelligence. According to the findings of the study, male university students' scores of blame tendency, which are sub-dimensions of irrational beliefs, were found to be significantly higher than female students. On the other hand, female students' scores of overanxiety and dependence, which are also sub-dimensions of irrational beliefs, were found to be significantly higher than the male students. Significant relationships were found between the sub-dimensions of the non-rational beliefs scale, the main sub-dimensions of the emotional intelligence scale, and the empathic tendency.

Keywords: Irrational Beliefs, Empathic Tendency, Emotional Intelligence, University Students

1. GİRİŞ

Akılcı olmayan inançlar Ellis'e göre bireylerin mutluluğunu, hayatta kalmalarını, temel hedef ve amaçları başarmalarını engelleyen inançlardır (Ellis, 1993: 200). Ellis düşünce ve duygunun birbirini kapsadığına, bunların iç içe olduğuna inanmaktadır. Ona göre, insanı mantıksızlığa iten güçlü biyolojik ve toplumsal etkenler vardır. Ancak insan her durumda mantıklı davranabilme potansiyeline sahiptir, bunlarla başa çıkabilir (Deniz, 2008: 381). Ruhsal bozuklukların temel nedeni, akılcı ve gerçekçi olmayan negatif düşünceler değiştirilebilir; böylelikle, bunların yol açtığı ruhsal sorunlar giderilebilir (Dökmen, 2005: 84).

Literatür incelendiğinde akılcı olmayan inançlar kavramı anababa tutumları (Yurtal, 1999), iletişim becerileri (Altıntaş, 2006), karar verme stilleri (Can, 2009), mesleki olgunluk ve mesleki kararsızlık (Hamamcı ve Çoban, 2012), duygusal ve davranışsal problemler (Silverman ve DiGiuseppe, 2001), mükemmeliyetçilik (Flett ve Hewitt, 2008) değişkenleri ile incelendiği görülmektedir. Akılcı olmayan inançlar kavramı üniversite öğrencileri (Yurtal, 1999; Can, 2009; Önem, 2010) ve lise öğrencileri (Altıntaş, 2006; Kartol, 2013), boşanmış ailelerden gelen çocuklardan (Yıldız, 2016) oluşan gruplarda incelenmiştir.

Yurtal'ın (1999) araştırmasında, üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inançlar düzeyinde ana-baba tutumu, sosyal ya da fen bilimleri alanında olmaları ve cinsiyet açısından anlamlı farklılaşma bulunmuş; sınıf düzeyi ve yerleşim birimi açısından bir farklılık tespit edilmemiştir. Altıntaş (2006) liseli ergenlerin iletişim becerileri ile akılcı olmayan inanç düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Can (2009) üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inançlar ile özsaygı karar verme stili arasında negatif; dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stili arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulmuştur. Akılcı olmayan inanç ölçeği puanları düşük olan öğrencilerin karar verme ölçeği erteleyici, panik ve kaçınan alt boyutlarında negatif; özsaygı alt boyutunda pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Hamamcı ve Çoban (2012) öğrencilerin meslek seçimine ilişkin sahip oldukları akılcı

olmayan inançların, mesleki kararsızlık ve mesleki olgunluk düzeyleri üzerinde etkili olduğunu bulmuşlardır. Silverman ve DiGiuseppe (2001) makalelerinde içselleşmiş ve dışsallaşmış akıldışı inançların, duygusal ve davranışsal problemlerle ilişkili olduğunu; duygusal ve davranışsal problemleri olan grubun akıldışı inanç ve negatif bilişsel düşüncelerinin, diğer gruplara göre daha yüksek olduğunu bulmuşlardır. Flett ve Hewitt (2008) akılcı olmayan inançlar ile kendine yönelik ve sosyal düzene yönelik mükemmeliyetçilik arasında pozitif ilişki olduğunu bulmuştur. Akılcı olmayan inançlar ve mükemmeliyetçiliğin psikolojik rahatsızlıkları pozitif yönde yordadığı bulunmuştur. Önem (2010) ise üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inançlar ile öfke ve öfke ifade biçimleri arasında zayıf ilişki olduğu ayrıca akılcı olmayan inançların öfke ve öfke ifade biçimlerini anlamlı düzeyde açıklayabildiği bulgusuna ulaşmıştır. Kartol (2013) tarafından gerçekleştirilen araştırmada lise son sınıf öğrencilerinin akılcı olmayan inançlarının; duygusal zekâ alt boyutlarından kişisel beceriler, şartlara ve çevreye uyum, stres yönetimi, genel ruh hali alt boyutlarına göre anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur. Akılcı olmayan inanç düzeyleri ile duygusal zekânın tüm alt boyutları arasında ters yönde ilişki bulunmuştur. Yıldız (2016) boşanmış ailelerden gelen çocukların anneye ve babaya bağlanma düzeylerine göre akılcı olmayan inançlarının anlamlı olarak farklılaşmakta olduğunu bulmuştur.

Empati, geçici olarak kişilerin hayatını yaşama, yargılamadan onu nazikçe hissetme ve onu anlamak demektir (Rogers, 1983: 105). Empatik eğilim ise kişilerin günlük yaşamındaki empati kurma potansiyelini ve sosyal duyarlılık düzeylerini ifade etmektedir (Dökmen, 1988: 160). Birey karşısındaki kimsenin açısına göre bakıyor, dünyanın ona göre nasıl olduğunu hissediyor ise, duygularını ayırt edebiliyor ve bunu karşısındakine iletiyorsa, bu kimse empatik bir birey olarak tarif edilebilir (Egan, 1997: 57). İnsanlar, kendilerine empati kuran insanların, kendilerini anladığını ve önemsedğini hissederler. Bu, şüphesiz insanları rahatlatır ve kendilerini iyi hissetmelerine olanak verir. Bu yüzden, empati kurabilme yetisi, kişilerarası iletişimin kurulmasında önemli bir role sahiptir (Yüksel, 2004: 343). Önceleri empati doğuştan bir yetenek olarak görülmekte iken daha sonraları empatik iletişimi öğretilbilir ve öğrenilebilir bir beceri olarak görmektedirler (Pala, 2008: 14). Empati, bir insanın, kendisini karşısındaki insanın yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlamasıdır (Dökmen, 2005: 135).

Literatürde empatik eğilim kavramı çatışma çözme davranışı (Rehber, 2007), eleştirel düşünme eğilimi (Ekinci, 2009), denetim odağı (Kızılyar, 2010), stresle başa çıkma ve çatışma yönetim stratejileri (Aytaç, 2014), iletişim becerileri (Çelik, 2014), sınav kaygısı (Arslan, 2016) ile ilişkisinin incelendiği araştırmalara rastlanılmıştır. Empatik eğilim kavramı

ortaokul öğrencilerinde (Kızılyar, 2010), hemşirelerde (Seymen, 2007), ortaokul öğrencileri (Rehber, 2007), öğretmen adayları (Pala, 2008; Ekinci, 2009), YGS'ye giren öğrenciler (Arslan, 2016) gibi çeşitli çalışma gruplarında ele alınmıştır

Rehber'in (2007) çalışmasında, ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinde empatik eğilim düzeyi düşük olan öğrencilerin saldırganlık davranışları daha yüksek bulunmuştur. Empatik eğilim düzeyi yüksek olan öğrencilerin düşük olanlara göre problem çözme davranışlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre empatik eğilim ve problem çözme davranış düzeylerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Ekinci (2009), öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimi ve empatik eğilimi arasında pozitif yönlü düşük düzey anlamlı ilişki bulmuştur. Kızılyar (2010) empatik eğilim düzeyi yüksek olan öğrencilerin, denetim odağı aile ilişkileri, başarı, akran ilişkileri ve kader alt boyutlarında empatik eğilim düzeyi düşük olan öğrencilere göre daha içten denetimli oldukları bulunmuştur. Öğrencilerin empatik eğilim düzeylerine göre denetim odağı batıl inanç alt boyutunda anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Empatik eğilim düzeyi düşük öğrencilerin, başarı talebi ve rahatlık talebine ilişkin mantıkdışı inançları, yüksek olan öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Empatik eğilim düzeyleri yüksek olan öğrencilerin ise saygı talebine ilişkin mantıkdışı inançları, empatik eğilim düzeyi düşük öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Aytaç (2014) empatik eğilim ölçeği ile çatışma yönetim ölçeğinin alt boyutları arasında ve empatik eğilim ölçeği ile stresle başa çıkma alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki tespit etmiştir. Çatışma yönetim ölçeğinin alt boyutları ile stresle başa çıkma alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Çelik (2014) 8. sınıf öğrencilerinin empati becerileri ile iletişim becerileri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulmuştur. Arslan'ın (2016) araştırma bulgularına göre YGS'ye hazırlanan öğrencilerde sınav kaygısı ile empatik becerileri arasında pozitif yönde anlamlı ilişkilerin var olduğu belirtilebilir. Seymen (2007) empatik eğilim düzeyinin kadın hemşirelerde erkek hemşirelerden daha yüksek olduğunu ayrıca 41 yaş ve üzerindeki hemşire grubunun empatik eğilimlerinin daha yüksek olduğunu bulmuştur. Pala (2008), öğretmen adaylarının empati kurma düzeylerinin ortalamasını 3.5 bulmuş, öğrencilerin ekonomik durumu, lisans programı ve kitap okuma sıklığına göre bu düzeyin farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmıştır.

Akılcı olmayan inanç kavramı ile ilişkili olabileceği düşünülen kavramlardan birisi olarak duygusal zeka kavramı ele alınmıştır. Duygusal zeka kendinin ve başkalarının duygularını izleterek düşünce ve davranışlarına yön verebilmek amacıyla kullanabilme yeteneğidir (Mayer ve Salovey, 1993: 431). Duygusal zekâ, kişinin ilişki kurduğu insanların duygularını fark etme, anlama, kendi duygusunu kontrol etme ve düzenleyebilme, diğerlerine

yönelik empatik olabilme, duygularını yönetebilme ve ilişkilerini sürdürebilme becerisidir (Acar, 2002: 55). Bireyin hem kendisini hem de diğer insanları etkili bir şekilde anlamasını sağlarken, aynı zamanda bireyin kendisini ifade etmesini, çevresindeki insanlarla ilişki kurabilmeyi ve yaşamındaki gereksinimleriyle en iyi şekilde başa çıkabilmesini sağlayan duygusal ve sosyal yetilerin bütünüdür (Bar-On, 2006: 18). Duygusal zeka; bireyin duygularını akıllıca, duyarlı, yararlı ve bilgece bir tarzda kullanma yetisidir (Yeşilyaprak, 2001: 141).

Duygusal zeka kavramı ile anababa tutumları ve doğum sırası (Şimşek, 2006), stresle başa çıkma (Göçet, 2006), yaşam doyumu (Özdemir, 2015), sosyal duygusal öğrenme (İşeri, 2016) arasındaki ilişkileri inceleyen araştırmalar bulunmaktadır.

Şimşek (2006) demokratik ana-baba tutumları ile duygusal zekânın kişinin kendinin farkında olması, duygularının farkında olması, sosyal beceri, kişinin duygularını yönetmesi ve empati alt boyutları arasında anlamlı ilişkiler bulmuştur. Göçet (2006) duygusal zekâ düzeyinin erkeklere göre kızlarda, sayısal bölüm öğrencilerine göre sözel bölüm öğrencilerinde, doğu bölgelerinden gelen öğrencilere göre batı bölgelerinden gelen öğrencilerde daha yüksek olduğunu bulmuştur. Duygusal zekâ alt boyutlarından iyimserlik, duygulardan faydalanma ve duyguların ifadesi ile stresle başa çıkma tutumları arasında anlamlı ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Özdemir (2015), duygusal zeka ve yaşam doyumlarının eğitim fakültesi öğrencilerinde genel olarak ortalamanın üzerinde olduğunu bulmuştur. Öğrencilerin yaşam doyumları ile duygusal zeka toplam ve alt boyutları arasında pozitif ilişki bulunmuştur. İşeri (2016) duygusal zeka ve sosyal duygusal öğrenme yapılarının birbiriyle ilişkili olduklarını, lise öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile görev tanımlama , akran ilişkileri ve öz düzenleme alt boyutu arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı ilişkiler olduğunu bulmuştur.

Literatür incelendiğinde akılcı olmayan inanç, empatik eğilim ve duygusal zeka arasındaki ilişkinin incelendiği bir araştırmaya rastlanmamış böyle bir araştırmanın alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinde akılcı olmayan inançlar ile empatik eğilim düzeyleri ve duygusal zeka arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma nicel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın bağımsız değişkenleri duygusal zeka ve empatik eğilim, bağımlı değişkeni ise akılcı olmayan inançlardır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmaya 600 lisans öğrencisi katılmıştır. Araştırmaya katılanların 428'i (% 71,3) kadın, 172'si (% 28,7) erkektir. Çalışma grubunun % 24,3'ünü 19 yaş; % 23,2'sini 20 yaş; % 24,7'sini 21 yaş ve % 27,8'ini 22 yaşındaki öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma grubunda anne eğitim durumuna bakıldığında 364 (% 60,7) ilköğretim, 84 (% 14) ortaöğretim ve 152 (% 25,3) yükseköğretimdir. Baba eğitim durumu 211 (% 35,2) ilköğretim, 99 (% 16,5) ortaöğretim ve 290 (% 48,3) yükseköğretimdir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği: Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeğinin Türkçeye uyarlama çalışmaları Yurtal (1999) tarafından yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçek 100 madde ve 10 alt ölçekten oluşmakta iken yapılan faktör analizi sonucunda madde sayısı 45'e ve alt ölçek sayısı 8'e indirilmiştir (Yurtal, 1999). Bu sekiz alt boyut: mükemmeliyetçilik, onaylanma ihtiyacı, bağımlı olma, yüksek beklentiler, duygusal sorumsuzluk, suçlama eğilimi, aşırı kaygı, ve çaresizlik olarak sıralanabilir. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik bölümünde okuyan 93 öğrenciye ölçeğin aracının üç hafta süreyle iki kez uygulanmasından elde edilen sonuçlara göre korelasyon katsayısı $r=.46$ ile $r=.82$ arasında değişen korelasyon katsayıları bulunmuştur. Alınan sonuçların yurt dışında yapılan güvenilirlik çalışmaları ile tutarlı olduğu söylenebilir (Yurtal,1999).

Ölçeğin tümü için bulunan iç tutarlılık katsayısı Akılcı Olmayan İnançların toplam puanı için $r=.74$ 'tür. Alt ölçekler için $r=.41$ ve $r=.90$ arasında değerler bulunmuştur. Bu sonuçlara göre bulunan güvenilirlik katsayıları yeterli bulunmuş ve aracın araştırmada kullanılmasına karar verilmiştir (Yurtal, 1999).

Empatik Eğilim Ölçeği: Dökmen (1988), Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ) 'nin amacının kişilerin günlük yaşamdaki empati kurma potansiyellerini ölçmek olduğunu belirtmektedir. Likert türü bir ölçek olarak hazırlanan EEÖ'nin maddelerinin yaklaşık yarısı, deneklerin "evet" deme eğilimlerini dengelemek için negatif yazılmıştır (Dökmen, 1988). 24 kişilik bir denek grubunun EEÖ'den ve Edwards Kişisel Tercih Envanteri'nin (Edwards Personal Preference Schedule) "Duyguları Anlama (intraception)" adlı bölümünden aldıkları puanlar arasında $r=.68$ düzeyinde ilişki bulunmuştur (Dökmen, 1988: 178). EEÖ, 70 kişilik bir öğrenci grubuna üç hafta arayla iki defa uygulanmış, bu iki uygulamadan elde edilen puanlar arasında $r=.82$ düzeyinde ilişki bulunmuştur. Deneklerin, ölçeğin tek ve çift maddelerinden, aldıkları puanlar arasındaki ilişki ise $r=.86$ 'dır (Dökmen, 1988). Ölçekten alınacak minimum puan 20, maksimum puan ise 100'dür. Puanın yüksek olması, empatik

eğilimin yüksek olduğu, düşük olması ise empatik eğilimin düşük olduğu anlamına gelmektedir (Dökmen, 1988) .

Bar-On Duygusal Zeka Ölçeği: Bu araştırmada Bar-On'un geliştirdiği, Acar (2001) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılan Bar-On Duygusal Zeka Ölçeğinden yararlanılmıştır. Ölçek puanlaması 5'li Likert ölçeğinde "1-Tamamen katılıyorum ile 5-Kesinlikle katılmıyorum" arasında değişmektedir (Acar, 2001).

Ölçeğin güvenilirliğini artırmak amacıyla, Cronbach Alpha Coefficiency güvenilirlik analizi ile ölçeğin içinde yer alan önermeler arasında iç tutarlılık test edilmiştir. Buna göre, 87 ifadenin yer aldığı ölçeğin toplam boyutları itibarı ile Alpha katsayısı 92,12 olup, kabul edilebilir düzeydedir. Temel alt boyutlardan, *kişisel yetenekler* boyutunun Alpha katsayısı 83,73; *Kişilerarası yetenekler* boyutunun 77,87; *Uyumluluk* boyutunun 65,42; *Stresle başa çıkma* boyutunun 73,14; *Genel ruh durumu* boyutunun 75,06 olup, kabul edilebilir düzeydedir. Stresle başa çıkma boyutu içinde yer alan ölçeğin 80. ifadesinin güvenilirlik katsayısı düşük olduğu için, bu ifade ölçekten çıkartılmış ve değerlendirilmemiştir (Acar, 2001).

2.4. Verilerin Toplanması

Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği, Empatik Eğilim Ölçeği, Bar-On Duygusal Zeka Ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Ölçekler katılımcılara araştırmacılar tarafından tek oturumda ve gönüllülük prensibine göre, yaklaşık olarak 30 dakikada uygulanmıştır.

2.5. Verilerin Çözümlemesi

Veri analiz sürecinde ölçekleri boş veya eksik doldurmaları nedeniyle 45 ölçek formu analizden çıkarılmış ve tam doldurulduğu anlaşılan 600 ölçek formu analize dahil edilmiştir. Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi $p < .05$ alınmıştır. Veriler Pearson Korelasyon Katsayısı, Çoklu Doğrusal Regresyon analizi, Bağımsız Gruplar için t-testi ile yapılmıştır.

Bu araştırmanın bağımsız değişkenleri; cinsiyet, duygusal zekâ ve empatik eğilimden oluşmaktadır. Duygusal zekâ ölçeği genel duygu durumu, stresle başa çıkma, uyumluluk, kişilerarası beceriler ve kişisel beceriler olmak üzere beş ana alt boyuttan meydana gelmektedir. Empatik eğilim ölçeğinin alt boyutu bulunmamaktadır. Araştırmanın bağımlı değişkeni üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inanç düzeyleridir. Akılcı olmayan inançlar ölçeği; onay ihtiyacı, duygusal sorumsuzluk, yüksek beklentiler, suçlama eğilimi, bağımlı olma, aşırı kaygı, çaresizlik, mükemmeliyetçilik olmak üzere sekiz alt boyuttan oluşmaktadır.

3. BULGULAR

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin cinsiyete göre akılcı olmayan inançlar ölçeği puanlarına ilişkin betimsel istatistikleri ve t testi sonuçları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği Alt Boyut Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler ve t Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Onay İhtiyacı	Kız	428	18.87	4.20	0.604	0.546
	Erkek	172	18.65	3.92		
Yüksek Beklentiler	Kız	428	22.29	3.48	1.022	0.307
	Erkek	172	21.98	3.20		
Suçlama Eğilimi	Kız	428	14.52	3.09	4.068	.00
	Erkek	172	15.66	3.13		
Duygusal Sorumsuzluk	Kız	428	21.08	4.42	1.245	0.214
	Erkek	172	20.59	4.03		
Aşırı Kaygı	Kız	428	15.79	2.65	2.113	0.035
	Erkek	172	15.29	2.62		
Bağımlı Olma	Kız	428	19.63	2.76	3.064	0.002
	Erkek	172	18.79	3.16		
Çaresizlik	Kız	428	16.03	2.41	1.696	0.09
	Erkek	172	15.65	2.61		
Mükemmeliyetçilik	Kız	428	12.99	1.98	0.006	0.99
	Erkek	172	12.99	2.03		

Erkek öğrencilerin suçlama eğilimi puan ortalaması 15,66 iken kızlarda 14,52’dir. Erkek öğrencilerin suçlama eğilimi puanlarının kız öğrencilerin suçlama eğilimi puanlarına göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < .01$).

Erkek öğrencilerin aşırı kaygı puan ortalaması 15,29 iken kızlarda bu değer 15,79’dur. Kız öğrencilerin aşırı kaygı alt boyutu puanları erkek öğrencilerin aşırı kaygı alt boyutu puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur ($p < .05$).

Erkek öğrencilerin bağımlı olma puan ortalaması 18,79; kız öğrencilerin ki ise 19,63’tür. Kız öğrencilerin bağımlı olma puan ortalamaları erkek öğrencilerinden anlamlı düzeyde daha yüksektir ($p < .01$). Üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inançlar ölçeği; onay ihtiyacı, yüksek beklentiler, duygusal sorumsuzluk, çaresizlik, mükemmeliyetçilik alt boyut puanları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 2. Akılcı Olmayan İnanç Alt Boyutları, Empatik Eğilim Ve Duygusal Zekâ Ana Alt Boyutlarına İlişkin Korelasyon Matrisi

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.Mükemmeliyetçilik	1													
2.Çaresizlik	.00	1												
3.Bağımlı Olma	.04	.33**	1											
4.Aşırı Kaygı	.01	.23**	.20**	1										
5.Duygusal Sorumsuzluk	-.23**	-.03	-.20**	.01	1									
6.Suçlama Eğilimi	.03	.14**	.13**	-.01	-.21**	1								
7.Yüksek Beklentiler	-.05	.11**	.16**	.23**	.05	.08	1							
8.Onay İhtiyacı	.05	.19**	.37**	.13**	-.14**	.18**	.25**	1						
9. Empatik eğilim	-.01	-.09*	.09*	-.03	-.02	-.12**	-.08	.00	1					
10.Genel Ruh Durumu	.02	.01	-.08*	-.06	.03	.13**	-.00	-.01	-.22**	1				
11.Stresle Başa Çıkma	.01	.09*	.09*	.12**	.01	.05	.17**	.05	-.12**	.15**	1			
12.Kişisel Beceriler	.01	.03	.04	.04	.02	.11**	.03	.04	-.15**	.84**	.09*	1		
13.Uyumluluk	.02	.01	.06	.03	.02	.14**	.05	.01	-.17**	.76**	.25**	.78**	1	
14.Kişilerarası Beceriler	.00	.07	.13**	.09*	.01	.16**	.03	.05	-.18**	.85**	.04	.85**	.73**	1

P < ** 0.01 p < * 0.05

Akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından mükemmeliyetçilik ile duygusal sorumsuzluk arasında ($r = -.23$) negatif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Çaresizlik ile bağımlı olma ($r = .33$), aşırı kaygı ($r = .23$), suçlama eğilimi ($r = .14$), yüksek beklentiler ($r = .11$), onay ihtiyacı ($r = .19$) arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Bağımlı olma ile aşırı kaygı arasında ($r = .21$) pozitif yönlü; duygusal sorumsuzluk arasında ($r = -.20$) negatif yönlü; suçlama eğilimi ($r = .13$); yüksek beklentiler ($r = .16$); onay ihtiyacı arasında ($r = .37$) pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Aşırı kaygı ile yüksek beklentiler ($r = .23$); onay ihtiyacı ($r = .13$) arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Duygusal sorumsuzluk ile suçlama eğilimi ($r = -.21$) ve onay ihtiyacı ($r = -.14$) arasında negatif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Suçlama eğilimi ile onay ihtiyacı arasında ($r = .18$) pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Yüksek beklentiler ile onay ihtiyacı arasında ($r = .25$) pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. ($p < .01$).

Duygusal zekâ ana alt boyutlarından genel ruh durumu ile stresle başa çıkma arasında ($r = .15$) pozitif yönlü düşük; kişisel beceriler arasında ($r = .84$) pozitif yönlü yüksek;

uyumluluk arasında ($r = .76$) pozitif yönlü yüksek; kişilerarası beceriler arasında ($r = .85$) pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur. Genel ruh durumu ile empatik eğilim arasında ($r = -.22$) negatif yönlü düşük; akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından suçlama eğilimi arasında ($r = .13$) pozitif yönlü düşük olmak üzere anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur ($p < .01$). Genel ruh durumu ile akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından bağımlı olma arasında ($r = -.08$) negatif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .05$).

Duygusal zeka ana alt boyutlarından stresle başa çıkma boyutu ile uyumluluk boyutu arasında ($r = .25$) pozitif; empatik eğilim ölçeği puanı arasında ($r = -.13$) negatif; akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından aşırı kaygı arasında ($r = .12$) pozitif; akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından yüksek beklentiler arasında ($r = .17$) pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur ($p < .01$). Stresle başa çıkma ile kişisel beceriler arasında ($r = .09$) pozitif; akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından çaresizlik arasında ($r = .09$) pozitif; akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından bağımlı olma arasında ($r = .09$) pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .05$).

Kişisel beceriler ile uyumluluk ($r = .78$), kişilerarası beceriler ($r = .85$), akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından suçlama eğilimi arasında ($r = .11$) pozitif; empatik eğilim arasında ($r = -.15$) negatif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .01$).

Uyumluluk ile kişilerarası beceriler ($r = .73$); empatik eğilim ($r = .17$) akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından suçlama eğilimi arasında ($r = .14$) pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .01$).

Kişilerarası beceriler boyutu ile empatik eğilim arasında ($r = -.18$), akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından bağımlı olma ($r = -.13$) arasında negatif; suçlama eğilimi arasında ($r = .16$) pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .01$). Kişilerarası beceriler ile akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından aşırı kaygı arasında ($r = -.09$) negatif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .05$).

Empatik eğilim ile suçlama eğilimi arasında ($r = -.12$) negatif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .01$). Empatik eğilim ile akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından çaresizlik arasında ($r = -.09$) negatif; bağımlı olma arasında ($r = .09$) pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < .05$).

Tablo 3. Empatik Eğilim ve Duygusal Zekâ Ana Alt Boyutlarının Onay İhtiyacını Açıklamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	R	R ²	F	df	B	β	t	p
Sabit	0.154	0.024	2.386	6/593	16.24		8.110	0.00
Empatik Eğilim					-.002	-.004	-.094	.926
Kişilerarası Beceriler					-.068	-.243	-2.772	.006
Uyumluluk					-.012	-.022	-.312	.755
Kişisel Beceriler					.067	.276	3.053	.002
Stresle Başa Çıkma					.029	.047	1.071	.284
Genel Ruh Durumu					-.011	-.027	-.302	.763

Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları birlikte, onay ihtiyacı ile anlamlı bir ilişki ($R=.154$, $R^2=.024$) sergilemişlerdir ($F_{(6/593)}=2.386$, $p<.01$). Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları onay ihtiyacındaki toplam varyansın %2,4 ünü açıklamaktadır. Yordayıcı değişkenlerin onay ihtiyacı üzerindeki önem sırası; kişisel beceriler ($\beta=.276$), kişilerarası beceriler ($\beta=-.243$), stresle başa çıkma ($\beta=.047$), genel ruh durumu ($\beta=-.027$), uyumluluk ($\beta=-.022$), empatik eğilim ($\beta=-.004$) şeklinde sıralanmaktadır. Yordayıcı değişkenlerden kişilerarası beceriler ($p<.01$), kişisel beceriler ($p<.01$) değişkenlerinin, onay ihtiyacını anlamlı olarak yordadığı görülmüştür.

Tablo 4. Empatik Eğilim ve Duygusal Zekâ Ana Alt Boyutlarının Yüksek Beklentileri Açıklamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	R	R ²	F	df	B	β	t	p
Sabit	.204	.042	4.280	6/593	20.133		12.289	.000
Empatik Eğilim					-.029	-.069	-1.653	.099
Kişilerarası Beceriler					-.028	-.122	-1.400	.162
Uyumluluk					.018	.041	.581	.562
Kişisel Beceriler					.031	.152	1.700	.090
Stresle Başa Çıkma					.080	.158	3.667	.000
Genel Ruh Durumu					-.033	-.096	-1.089	.276

Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları birlikte yüksek beklentiler ile anlamlı bir ilişki ($R=.204$, $R^2=.042$) sergilemişlerdir ($F_{(6/593)}=4.280$, $p<.01$). Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları yüksek beklentilerdeki toplam varyansın % 4,2'sini açıklamaktadır. Değişkenlerin, yüksek beklentiler üzerindeki önem sırası; stresle başa çıkma ($\beta=.158$), kişisel beceriler ($\beta=.152$), kişilerarası beceriler ($\beta=-.122$), genel ruh durumu ($\beta=-.096$), empatik eğilim ($\beta=-.069$) uyumluluk ($\beta=.041$) şeklinde sıralanmaktadır. Stresle başa çıkmanın ($p<.01$), yüksek beklentileri anlamlı olarak yordadığı görülmüştür.

Tablo 5. Empatik Eğilim ve Duygusal Zekâ Ana Alt Boyutlarının Suçlama Eğilimini Açıklamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	R	R ²	F	df	B	β	t	p
Sabit	.194	.038	3.864	6/593	15.469		10.196	.000
Empatik Eğilim					-.034	-.086	-2.063	.040
Kişilerarası Beceriler					.043	.203	2.324	.020
Uyumluluk					.032	.079	1.128	.260
Kişisel Beceriler					-.023	-.126	-1.403	.161
Stresle Başa Çıkma					.013	.027	.633	.527
Genel Ruh Durumu					-.006	-.019	-.213	.832

Empatik eğilim, duygusal zeka ana alt boyutları birlikte, suçlama eğilimi ile anlamlı bir ilişki ($R=.194$, $R^2=.038$) sergilemişlerdir ($F_{(6/593)}=3,864$, $p<.01$). Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları suçlama eğilimindeki toplam varyansın % 3.8'ini açıklamaktadır. Yordayıcı değişkenlerin, suçlama eğilimi üzerindeki önem sırası; kişilerarası beceriler ($\beta=.203$), kişisel beceriler ($\beta=-.126$), empatik eğilim ($\beta=-.086$), uyumluluk ($\beta=.079$), stresle başa çıkma ($\beta=.027$), genel ruh durumu ($\beta=-.019$), şeklinde sıralanmaktadır. Empatik eğilim ($p<.05$) ve kişilerarası beceriler ($p<.05$) değişkenlerinin, suçlama eğilimini anlamlı olarak yordadığı görülmüştür.

Tablo 6. Empatik Eğilim ve Duygusal Zeka Ana Alt Boyutlarının Duygusal Sorumsuzluğu Açıklamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	R	R ²	F	df	B	β	t	p
Sabit	.072	.005	.518	6/593	21.400		10.111	.000
Empatik Eğilim					-.007	-.012	-.286	.775
Kişilerarası Beceriler					-.038	-.130	-1.469	.142
Uyumluluk					.009	.016	.217	.828
Kişisel Beceriler					.004	.014	.154	.878
Stresle Başa Çıkma					-.017	-.027	-.615	.539
Genel Ruh Durumu					.051	.118	1.318	.188

Empatik eğilim, duygusal zeka ana alt boyutları birlikte, duygusal sorumsuzluk ile anlamlı bir ilişki ($R=.072$, $R^2=.005$) sergilemişlerdir ($F_{(6/593)}=.518$, $p<.01$). Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları birlikte duygusal sorumsuzluktaki toplam varyansın % 0.5'ini açıklamaktadır. Yordayıcı değişkenlerin, duygusal sorumsuzluk üzerindeki önem sırası; kişilerarası beceriler ($\beta=-.130$), genel ruh durumu ($\beta=.118$), stresle başa çıkma ($\beta=-.027$), uyumluluk ($\beta=.016$), kişisel beceriler ($\beta=.014$), empatik eğilim ($\beta=-.012$) şeklinde sıralanmaktadır. Değişkenlerden hiçbirinin duygusal sorumsuzluğu anlamlı olarak yordamadığı görülmüştür.

Tablo 7. Empatik Eğilim ve Duygusal Zekâ Ana Alt Boyutlarının Aşırı Kaygıyı Açıklamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	R	R ²	F	df	B	β	t	p
Sabit	.176	.031	3.154	6/593	14.739		11.490	.000
Empatik Eğilim					-.013	-.040	-.952	.341
Kişilerarası Beceriler					-.032	-.176	-2.013	.045
Uyumluluk					-.003	-.008	-.109	.913
Kişisel Beceriler					.024	.152	1.688	.092
Stresle Başa Çıkma					.048	.122	2.812	.005
Genel Ruh Durumu					-.016	-.061	-.683	.495

Empatik eğilim, duygusal zeka ana alt boyutları birlikte, aşırı kaygı ile anlamlı bir ilişki ($R=.176$, $R^2=.031$) sergilemişlerdir ($F_{(6/593)}=3.154$, $p<.01$). Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları birlikte aşırı kaygıdaki toplam varyansın % 3,1'ini açıklamaktadır. Yordayıcı değişkenlerin aşırı kaygı üzerindeki önem sırası; kişilerarası beceriler ($\beta=-.176$), kişisel beceriler ($\beta=.152$), stresle başa çıkma ($\beta=.122$), genel ruh durumu ($\beta=-.061$), empatik eğilim ($\beta=-.040$), uyumluluk ($\beta=-.008$), şeklinde sıralanmaktadır. Yordayıcı değişkenlerden kişilerarası beceriler ($p<.05$), stresle başa çıkma ($p<.01$) değişkenlerinin, aşırı kaygıyı anlamlı olarak yordadığı görülmüştür.

Tablo 8. Empatik Eğilim ve Duygusal Zeka Ana Alt Boyutlarının Bağımlı Olmayı Açıklamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	R	R ²	F	df	B	β	t	p
Sabit	.210	.044	4.569	6/593	15.715		11.252	.000
Empatik Eğilim					.029	.078	1.888	.060
Kişilerarası Beceriler					-.053	-.270	-3.110	.002
Uyumluluk					-.014	-.039	-.551	.582
Kişisel Beceriler					.040	.232	2.600	.010
Stresle Başa Çıkma					.044	.102	2.367	.018
Genel Ruh Durumu					-.005	-.017	-.195	.845

Empatik eğilim, duygusal zeka ana alt boyutları birlikte, bağımlı olma ile anlamlı bir ilişki ($R=.210$, $R^2=.044$) sergilemişlerdir ($F_{(6/593)}=4.569$, $p<.01$). Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları bağımlı olmadaki toplam varyansın % 4.4'ünü açıklamaktadır. Yordayıcı değişkenlerin, bağımlı olma üzerindeki önem sırası; kişilerarası beceriler ($\beta=-.270$), kişisel beceriler ($\beta=.232$), stresle başa çıkma ($\beta=.102$), empatik eğilim ($\beta=.078$), uyumluluk ($\beta=-.039$), genel ruh durumu ($\beta=-.017$), şeklinde sıralanmaktadır. Yordayıcı değişkenlerden kişilerarası beceriler ($p<.01$), kişisel beceriler ($p<.01$), stresle başa çıkma ($p<.05$), değişkenlerinin, bağımlı olmayı anlamlı olarak yordadığı görülmüştür.

Tablo 9. Empatik Eğilim ve Duygusal Zekâ Ana Alt Boyutlarının Çaresizliği Açıklamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	R	R ²	F	df	B	β	t	p
Sabit	.187	.035	3.574	6/593	17.120		14.301	.000
Empatik Eğilim					-.027	-.088	-2.098	.036
Kişilerarası Beceriler					-.047	-.278	-3.188	.002
Uyumluluk					-.005	-.015	-.208	.835
Kişisel Beceriler					.004	.026	.286	.775
Stresle Başa Çıkma					.020	.054	1.259	.209
Genel Ruh Durumu					.052	.208	2.359	.019

Empatik eğilim, duygusal zeka ana alt boyutları birlikte, çaresizlik ile anlamlı bir ilişki ($R=.187$, $R^2=.035$) sergilemişlerdir ($F_{(6/593)}=3.574$, $p<.01$). Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları birlikte çaresizlikteki toplam varyansın % 3.5'ini açıklamaktadır. Yordayıcı değişkenlerin, çaresizlik üzerindeki önem sırası; kişilerarası beceriler ($\beta=-.278$), genel ruh durumu ($\beta=.208$), empatik eğilim ($\beta=-.088$) stresle başa çıkma ($\beta=.054$), kişisel beceriler ($\beta=.026$), uyumluluk ($\beta=-.015$) şeklinde sıralanmaktadır. Yordayıcı değişkenlerden empatik eğilim ($p<.05$), kişilerarası beceriler ($p<.01$), genel ruh durumu ($p<.05$) değişkenlerinin, çaresizliği anlamlı olarak yordadığı görülmüştür.

Tablo 10. Empatik Eğilim ve Duygusal Zekâ Ana Alt Boyutlarının Mükemmelliyeçiliği Açıklamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	R	R ²	F	df	B	β	t	p
Sabit	.060	.004	.362	6/593	13.336		13.610	.000
Empatik Eğilim					-.001	-.004	-.102	.919
Kişilerarası Beceriler					-.004	-.031	-.349	.727
Uyumluluk					-.014	-.054	-.760	.448
Kişisel Beceriler					-.005	-.041	-.451	.652
Stresle Başa Çıkma					.002	.008	.173	.863
Genel Ruh Durumu					.024	.118	1.316	.189

Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları birlikte, mükemmelliyeçilik ile anlamlı bir ilişki ($R=.060$, $R^2=.004$) sergilemişlerdir ($F_{(6/593)}=.362$, $p<.01$). Empatik eğilim ve duygusal zeka ana alt boyutları birlikte mükemmelliyeçilikteki toplam varyansın % 0.4'ünü açıklamaktadır. Yordayıcı değişkenlerin, mükemmelliyeçilik üzerindeki önem sırası; genel ruh durumu ($\beta=.118$), uyumluluk ($\beta=-.054$), kişisel beceriler ($\beta=-.041$), kişilerarası beceriler ($\beta=-.031$), stresle başa çıkma ($\beta=.008$), empatik eğilim ($\beta=-.004$) şeklinde sıralanmaktadır.

Yordayıcı değişkenlerden hiçbirinin, mükemmeliyetçiliği anlamlı olarak yordamadığı görülmüştür.

5. TARTIŞMA VE YORUM

Bu araştırmanın sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inançlar ölçeği "onay ihtiyacı", "yüksek beklentiler", "duygusal sorumsuzluk", "çaresizlik" ve "mükemmeliyetçilik", alt boyutları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu sonuçlar akılcı olmayan inançların cinsiyet değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşma olmadığı bulgusuna ulaşılan araştırmalarla paralellik göstermektedir (Yurtal, 1999; Bilge ve Arslan 2000; Yıldız, 2016; Alçay, 2015; Kartol, 2013). Bazı yurt dışında gerçekleştirilen araştırmalar da bu bulguyu desteklemekte ve akılcı olmayan inançların cinsiyete göre değişmediği sonucunu ortaya koymaktadır (Honglund ve Collison, 1989; Drum ve Stowers, 1998).

Akılcı olmayan inançların üniversite öğrencilerinde cinsiyete göre farklılık gösterdiğini kızlarda daha yüksek olduğunu ortaya koyan çalışmalar da bulunmaktadır (Gündüz, 2006; Altıntaş; 2006; Göller, 2010). Salameh (2010) ise erkeklerin kızlara göre akılcı olmayan inançları daha çok kabul ettikleri sonuca varmıştır.

Erkek öğrencilerin akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından "suçlama eğilimi" puanları kız öğrencilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Yurtal'ın araştırmasında da bu sonuca paralel bulgular elde edilmiş akılcı olmayan inançlarda diğer alt boyutlarda cinsiyete göre bir farklılık bulunmazken; erkeklerin suçlama eğilimi kızlara göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur (Yurtal, 1999). 18 yıl önce yapılan Yurtal'ın araştırmasıyla bu araştırmanın aynı bulguyu ortaya koymasının anlamlı ve önemli olduğu düşünülmektedir. Kız ve erkek üniversite öğrencilerinde suçlama eğiliminde bu şekilde bir farklılaşma olmasında toplumumuzun farklı cinsiyetteki bireylerden beklenti ve yetiştirme tarzındaki farklılıkların, cinsiyet rollerinin etkili olabileceği düşünülmektedir. Uzun zaman sonra benzer sonuçlar elde edilmesinde de kültürel ve toplumsal yapının etkili olabileceği söylenebilir.

Kız öğrencilerin aşırı kaygı ve bağımlı olma akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutu puanları erkek öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Bu bulguya göre kızların erkeklere göre daha kaygılı ve bağımlı bir yapı sergiledikleri söylenebilir. Kız ve erkek öğrencilerin onay ihtiyacı puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Kızlarda onay ihtiyacının daha yüksek olduğunu gösteren bazı araştırmalar bu sonucu desteklememektedir (Coleman ve Ganong, 1987; Lichtenberg ve Johnson, 1992; Eryüksel 1996). Akılcı olmayan inançlar alt boyutlarından kızlar aşırı kaygı ve bağımlı olma alt

boyutlarında; erkekler ise suçlama eğilimi alt boyutunda anlamlı derecede daha yüksek puanlar almışlardır.

Duygusal zeka ölçeği ana alt boyutlarından genel ruh durumu boyutu ile stresle başa çıkma, kişisel beceriler, uyumluluk, kişilerarası beceriler, suçlama eğilimi arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Stresle başa çıkma, kişisel beceriler, uyumluluk, kişilerarası beceriler ve suçlama eğilimi arttıkça genel ruh durumu puanları da artmaktadır. Aşırı kaygı puanı arttıkça stresle başa çıkma puanının da arttığı görülmektedir. Bu sonucun ortaya çıkmasında, aşırı kaygı puanı yüksek olan kişilerin stresle başa çıkma becerilerine daha çok ihtiyaç duyacağı ve kişinin stresle başa çıkma puanının artmasında bunun bir etken olabileceği düşünülmektedir. Yüksek beklentiler ile aşırı kaygı arasında da pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Yüksek beklentiler de kaygıyı artıran bir faktör olarak değerlendirilebilir ve aynı şekilde stresle başa çıkma becerilerine ihtiyaç duyan bireyin bu alt boyuttaki puanının artmasında etkili olabilir.

Kartol (2013) yaptığı analizlerde akılcı olmayan inanç düzeyleri ile duygusal zekânın tüm alt boyutları arasında ters yönde bir ilişkinin olduğunu bulmuştur. Bu çalışmada ise duygusal zeka ile akılcı olmayan inançlar alt boyutlarından genel ruh durumu ile suçlama eğilimi arasında; stresle başa çıkma ile aşırı kaygı, yüksek beklentiler, çaresizlik, bağımlı olma arasında; suçlama eğilimi ile kişisel beceriler, kişilerarası beceriler ve uyumluluk arasında aynı yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur ve bu sonuçlar Kartol'un (2013) çalışmasındaki bulgulardan farklılaşmaktadır.

Göller (2010) çalışmasında ergenlerin Akılcı Olmayan İnançlar Ölçeği'nden elde ettikleri toplam puanlar ile depresyon ve umutsuzluk düzeylerine ilişkin puanları arasında aynı yönde, algılanan akademik başarı ile ters yönde anlamlı bir ilişki olduğunu bulmuştur. Yapılan araştırmalar duygusal zekanın, demokratik ana-baba tutumlarıyla (Şimşek, 2006), lise öğrencilerinin görev tanımlama, akran ilişkileri ve öz düzenleme alt boyutu ile (İşeri, 2016); empatik eğilimin, öğretmen adaylarında eleştirel düşünme eğilimi ile (Ekinci, 2009), çatışma yönetim ölçeğinin alt boyutları ve stresle başa çıkma alt boyutları ile (Aytaç, 2014) 8. sınıf öğrencilerinin iletişim becerileri ile (Çelik, 2014), YGS'ye hazırlanan öğrencilerde sınav kaygısı ile (Arslan, 2016), eleştirel düşünme ile (Gülle, 2015) ; akılcı olmayan inançların; duygusal ve davranışsal problemlerle (Silverman ve DiGiuseppe, 2001), kendine yönelik ve sosyal düzene yönelik mükemmeliyetçilikle (Flett ve Hewitt, 2008), öfke ve öfke ifade biçimleri ile (Önem, 2010), ergenlerin öz-yeterlik düzeyleri (Alçay, 2015) ile arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Regresyon katsayılarının anlamlılık testleri göz ününe alındığında, duygusal zeka ölçeği ana alt boyutlarından kişilerarası beceriler ve kişisel beceriler akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından onay ihtiyacını anlamlı olarak yordamaktadır. Duygusal zeka ölçeği ana alt boyutlarından stresle başa çıkma akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından yüksek beklentileri anlamlı olarak yordamaktadır. Empatik eğilimsve duygusal zeka ölçeği ana alt boyutlarından kişilerarası beceriler, akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından suçlama eğilimini anlamlı olarak yordamaktadır. Duygusal zekâ ölçeği ana alt boyutlarından Kişilerarası beceriler ve stresle başa çıkma, akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından aşırı kaygıyı anlamlı olarak yordamaktadır. Duygusal zeka ölçeği ana alt boyutlarından kişilerarası beceriler, kişisel beceriler ve stresle başa çıkma, akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından bağımlı olmayı anlamlı olarak yordamaktadır. Empatik eğilim ve duygusal zeka ölçeği ana alt boyutlarından kişilerarası beceriler, genel ruh durumu akılcı olmayan inançlar ölçeği alt boyutlarından çaresizlik alt boyutunu anlamlı olarak yordamaktadır. Yordayıcı değişkenlerden hiçbirinin, duygusal sorumsuzluğu ve mükemmelliyetçiliği anlamlı olarak yordamadığı görülmüştür.

Akılcı olmayan inançları yordayan bazı değişkenler Göller (2010) ve Yıldız'ın (2016) araştırmalarında ortaya konulmuştur. Göller (2010) tarafından yapılan araştırmada ergenlerin Beck depresyon ölçeği ve Beck umutsuzluk ölçeğinden aldığı puanların, cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenleri ile birlikte, akılcı olmayan inançlar ölçeği toplam puanlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur. Yıldız (2016) araştırmasında anneye ve babaya güvenli bağlanmanın çocukların akılcı olmayan inançlarını negatif yönde yordadığını, boşanmış ailede yaşayan çocukların ayrı ayrı anneye güvenli bağlanma ve babaya güvenli bağlanma düzeyleri artıka, akılcı olmayan düşüncelerin azaldığını göstermektedir.

6. ÖNERİLER

Akılcı olmayan inançların ruhsal sorunlar haline gelmesini önlemek adına akılcı olmayan inançlarla baş etmek konusunda üniversite öğrencilerine yönelik olarak çalışmalar ve programlar oluşturulmasının var olanların geliştirilmesinin ve uygulanmasının yararlı olabileceği düşünülmektedir. Akılcı olmayan inançların yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermediğinden yola çıkarak diğer eğitim seviyelerinde de yaşlara uygun olarak koruyucu ve önleyici anlamda akılcı olmayan inançlarla baş etmeye yönelik çalışmalar yapılmasının yararlı olabileceği düşünülmektedir. Suçlama eğiliminin erkeklerde anlamlı düzeyde daha yüksek olmasında etkili olan faktörler araştırılabilir. Aşırı kaygı ve bağımlı olmanın kızlarda anlamlı düzeyde daha yüksek olmasında etkili olan faktörler araştırılabilir.

KAYNAKLAR

- Acar, F. T. (2001). *Duygusal Zeka Yeteneklerinin Göreve Yönelik Ve İnsana Yönelik Liderlik Davranışları İle İlişkisi: Banka Şube Müdürleri Üzerine Bir Alan Araştırması*. Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Acar, F. T. (2002). Duygusal Zeka ve Liderlik. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12, 53-68.
- Alçay, A. (2015). *Ergenlerin Öz-Yeterlikleri İle Mantıkdışı İnançları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Altıntaş, G. (2006). *Liseli Ergenlerin Kişiler Arası İletişim Becerileri İle Akılcı Olmayan İnançları Arasındaki İlişkinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Arslan, T. (2016). *Yükseköğretime Geçiş Sınavına (YGS) Hazırlanan Öğrencilerin Kaygı Düzeyleri İle Empati Becerileri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi. Nişantaşı Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aytaç, M. (2014). *Yöneticilerin Empatik Eğilimleri Stresle Başa Çıkma Durumları Ve Çatışma Yönetim Stratejileri Arasındaki İlişkinin Araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Üsküdar Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Bar-On, R. (2006). The Bar-On Model of Emotional-Social Intelligence (ESI). *Psicothema*, 18:13-25.
- Bilge, F. ve Arslan, A. (2000). Akılcı Olmayan Düşünce Düzeyleri Farklı Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerini Değerlendirmeleri. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2 (13), 7-18.
- Can, Ö. (2009). *Üniversite Öğrencilerinin Akılcı Olmayan İnançları Ve Karar Verme Stilllerinin İncelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya
- Coleman, M., Ganong, L. H. (1987). Sex, sex-roles and irrational Beliefs. *Psychological Reports*. 61, 631-38.
- Çelik, M. E. (2014). *Ergenlerde internet Sosyal iletişim Ağlarının Kullanımı, Empati Ve iletişim Becerileri*. Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Deniz, M. E. (2008). Psikoterapide Akılcı Duygusal Yaklaşım. (Edt: Ali Murat Sünbül) *Eğitime Yeni Bakışlar*, 2, 3. Baskı. S.380-381
- Dökmen, Ü. (1988). Empatinin Yeni Bir Modele Dayanılarak Ölçülmesi Ve Psikodrama İle Geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. Cilt:21 sayı:1 S.155-190
- Dökmen, Ü. (2005). *İletişim Çatışmaları ve Empati*. İstanbul: Sistem Yayıncılık 32. Baskı
- Drum, M. ve Stowers, D. (1998). Just World Beliefs And Irrational Beliefs: A Sex Difference?. *Psychological Reports*. 83 .
- Egan, G. (1997). *Psikolojik Danışmaya Giriş*. Edt: Füsün Akkoyun (Çev. F Akkoyun, V. Duyan, B. Eylon, F. Korkut) S.57
- Ekinci, Ö. (2009). *Öğretmen Adaylarının Empatik Ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ellis, A. (1993). Reflections On Rational-Emotive Therapy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 2(61),199-201.
- Eryüksel, G. N. (1996). *Anababa Ver Ergen İlişkilerinin Problem Çözme, İletişim Becerileri, Bilişsel Çarpıtmalar Ve Aile Yapısı Açısından İncelenmesi*. Doktora Tezi. Ege Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.
- Flett, G. L., Hewitt P. L. ve Cheng, W. M. W. (2008). Perfectionism, Distress, And Irrational Beliefs İn High School Students: Analyses With An Abbreviated Survey Of Personal Beliefs For Adolescents. *Journal Of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 26(3), 194-205.
- Göçet, E. (2006). *Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri İle Stresle Başa Çıkma Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Göller, L. (2010). *Ergenlerin Akılcı Olmayan İnançları İle Depresyon - Umutsuzluk Düzeyleri Ve Algıladıkları Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Gülle, M. (2015). *Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bölümlerine Göre Eleştirel Düşünme Ve Empati Kurma Düzeylerinin İncelenmesi*. Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gündüz, B. (2006). Öğretmenlerde Akılcı Olmayan İnançların Kişisel ve Mesleki Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(11), 75- 95.
- Hoglund, C. L. ve Collison, B. B. (1989). Loneliness And Irrational Beliefs Among College Students. *Journal of College Student Development*, 30, 53-58.
- Hamamcı, Z. Ve Çoban, A. E. (2012). Mesleki Olgunluk Ve Mesleki Kararsızlığın Akılcı Olmayan İnançlarla İlişkisi. *Türk Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Dergisi*, 3(27), 31-42.
- İşeri, İ. (2016). *Lise Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri İle Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü

- Kartol, A. (2013). *Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Akılcı Olmayan İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Kızılyar, L. (2010). *İlköğretim 7. Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Empatik Eğilim Düzeylerine Göre Denetim Odağı Boyutları Ve Akılcı Olmayan İnançlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Lichtenberg, J.; W., Johnson ve D. Devore. (1992). Physical Illness And Subscription To Ellis's Irrational Beliefs. *Journal Of Counseling And Development*, 71 (2), 157-163.
- Mayer, J. D. ve Salovey, P. (1993). The Intelligence of Emotional Intelligence, *Intelligence*, Vol:17, No:4, 420-443.
- Önem, Ç. (2010). *Üniversite Öğrencilerinin Öfke Ve Öfkeyi İfade Etme Biçimlerinin Akılcı Olmayan İnançlar Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Özdemir, M. (2015). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal Zekaları İle Yaşam Doyumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Erzurum.
- Pala, A. (2008). Öğretmen Adaylarının Empati Kurma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* Yıl 2008 (1) 23. Sayı S. 13-23.
- Rehber, E. (2007). *İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Empatik Eğilim Düzeylerine Göre Çatışma Çözme Davranışlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Rogers, C. R. (1983). Empatik Olmak Değeri Anlaşılmamış Bir Varoluş Seklidir. (Çev. Füsün Akkoyun). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Sayı16, S. 103-124.
- Salameh, E. M. (2010). Irrational Beliefs among Jordian College Students and Relationship with Self-Confidence. *Al-Balqa Applied University*. November 8 .7(5).
- Seymen, S. (2007). K. K. T. C. Gazimağusa Devlet Hastanesinde Çalışan Yüksek Hemşire Ve Hemşirelerin Empatik Eğilimleri İle Yatan Hastaların Hemşirelere Karşı Duydukları Memnuniyet Düzeyleri. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, K. K. T. C. Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Silverman, S. ve Digiuseppe, R. (2001). Cognitive-Behavioral Constructs And Children's Behavioral And Emotional Problems. *Journal Of Rational-Emotive And Cognitive-Behavior Therapy* , 2(19), 119-134.
- Şimşek, A. (2006). *Duygusal zekanın ana-baba tutumunun ve doğum sırasının tercih edilen liderlik tarzına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yeşilyaprak, B. (2001). Duygusal Zeka ve Eğitim Açısından Doğurguları. *Eğitim Yönetimi Dergisi*. Cilt: 7, Sayı:25:139-146.
- Yıldız, M. C. (2016) *Boşanmış Ailelerde Yetişen Çocukların Ebeveynlerine Bağlanma Düzeylerine Göre Akılcı Olmayan İnançlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Mersin.
- Yurtal (Dinç), F. (1999). *Üniversite Öğrencilerinin Akılcı Olmayan İnançlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Yüksel, A. (2004). Empati Eğitim Programının İlköğretim Öğrencilerinin Empatik Becerilerine Etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2) 341-354.

EXTENDED ABSTRACT

Irrational beliefs are beliefs that prevent individuals from achieving happiness, survival, and achieving basic goals and objectives according to Ellis (Ellis, 1993: 200). Empathic tendency refers to the potential of empathy and level of social sensitivity in people's daily lives (Dökmen,1988:160). Another variable of research, emotional intelligence, is the ability of a person to perceive the feelings of the people he / she is related to, understand, control and regulate their feelings, be empathic towards others, manage their emotions and maintain relationships (Acar, 2002:55). The aim of this study is to investigate the irrational belief levels of university students, empathic tendency and emotional intelligence in terms of some variables.

This research is a descriptive study of relational screening model using quantitative data

collection methods. 428 girls and 172 boys, total of 600 students studying at Necmettin Erbakan University and Selçuk University in 2016-2017 academic year participated in the study. The age range of the study group was 19-22 years.

Empathic Tendency Scale: Bar-On Emotional Intelligence Scale, Irrational Beliefs Scale and personal information form have been used as data collection tools. Non-Irritable Beliefs Scale: The adaptation of The Irrational Beliefs Scale to Turkish was done by Yurtal (1999). The scale of irrational beliefs consists of eight sub-dimensions such as the need for approval, emotional irresponsibility, high expectations, the tendency to blame, dependence, over anxiety, desperation, perfectionism. The scale used to consist of 100 items and 10 subscales; however, the number of items was reduced to 45 and the number of subscales was reduced to 8 as a result of the factor analysis (Yurtal,1999). According to the results obtained from the application of the measurement instrument for three weeks to 93 students studying in Çukurova University, Faculty of Education, Department of Primary School Teaching and Psychological Counseling and Guidance, the correlation coefficients between the correlation coefficient $r = .46$ and $r = .82$ were found. It can be said that the results are consistent with the reliability studies conducted abroad Yurtal,1999).

The internal consistency coefficient for the whole scale is $r = .74$ for the total score of the irrational beliefs. For the subscales, values between $r = .41$ and $r = .90$ were found. According to these results, the reliability coefficients were found to be sufficient and the instrument was decided to be used in research.

Empathic Tendency Scale: Dökmen (1988) states that the purpose of the Empathic Tendency Scale (ETS) is to measure the potential of empathy of individuals in daily life. There is no sub-dimension of empathic tendency scale. Approximately half of the items of the ETS, prepared as a Likert type scale, were written negative to balance the tendency of the subjects to say yes(Dökmen, 1988). There was a $r = .68$ level of relationship between the scores of 24 subjects from ETS and Edwards Personal Preference Schedule's inception part (Dökmen, 1988: 178). The ETS was applied to a group of 70 students twice in three weeks intervals. There was a $r = .82$ relationship between the scores obtained from these two applications. The relationship between the scores of the subjects' single and double items is $r = .86$ (Dökmen, 1988). The minimum score to be taken from the scale is 20 and the maximum score is 100. The higher the score means to be the higher the empathic tendency and the lower refers the lower the empathic tendency (Dökmen, 1988).

Bar-On Emotional Intelligence Scale: In this study, Bar-On Emotional Intelligence Scale, which was developed by Bar-On and adapted to Turkish with the work of validity and

reliability by Acar (2001), was used. The emotional intelligence scale consists of five main dimensions: general mood, coping with stress, compatibility, interpersonal skills and personal skills. Scale scoring is in 5-point Likert scale and it changes from 1- Totally agree to 5- Strongly disagree (Acar, 2001).

In order to increase the reliability of the scale, internal consistency between Cronbach Alpha Coefficiency reliability analysis and the propositions included in the scale was tested. According to this, the alpha coefficient of the scale with 87 expressions is .92,12 and is acceptable. From the basic sub-dimensions, the Alpha coefficient of personal abilities dimension is .83,73; Interpersonal capabilities size .77,87; Compatibility size .65.42; Coping with stress .73,14; The overall mood size is .75,06 and is acceptable. Since the reliability coefficient of the 80th expression of the scale within the coping with stress dimension was low, this expression was excluded from the scale and not evaluated (Acar, 2001).

The data were analyzed by t-test, Pearson moment product correlation and multiple linear regression analysis. The dependent variable of the study is irrational beliefs, while the independent variables are empathic tendency and emotional intelligence.

According to the findings of the study, male university students' level of blaming tendencies which are sub-dimensions of irrational beliefs were found to be significantly higher than female students. Female students' scores of over-anxiety and dependence which are sub-dimensions of irrational beliefs were found to be significantly higher than the male students. The scale of irrational beliefs of university students; The need for approval, high expectations, emotional irresponsibility, desperation, perfectionism subscale scores do not differ significantly by gender. Significant relationships have been found between the sub-dimensions of the irrational beliefs scale, the main sub-dimensions of the emotional intelligence scale and the empathic tendency. The results show that some emotional intelligence sub-dimensions and empathic tendency predict some sub-dimensions of irrational beliefs. However, none of the predictive variables significantly predicts emotional irresponsibility and perfectionism.